

ИНДИГИР УОТТАРА

Муома улууһун
общественной-политической хаһыата
indigir-uottara@yandex.ru

12+

Хаһыат 1953 сыллаахха олохтоммута
Сэрэдэҕэ, субуотаҕа тахсар

2020 с. СЭТИННЬИ 4 КҮНЭ

СЭРЭДЭ

№ 88 (5618)

СЭТИННЬИ 4 КҮНЭ – СОМОБОЛОҔУУ КҮНЭ

КҮНДҮ САХА СИРИН ОЛОХТООХТОРО!

Саха Өрөспүүбүлүкэтин салалтатын аатыттан уонна тус бэйэм энигини Россия биир сүрүн бырааһынньыгынан – Норуот сомоҕолоһуутун күнүнэн ис сүрэхпиттэн эбэрдэлиибин!

Быйыл, Аҕа дойду Улуу сэриитигэр Кыайы 75 сыллаах үбүлүөйүн бэлиэтир сылбытыгар, Норуот сомоҕолоһуутун күнэ ураты суолталаах. Россия араас мунуктарыгар олорор бары омукар бэрэстэбииттэлэрэ – биһиги эһэлэрбит, аҕаларбыт – биир киһи курдук адырҕа фашиһы утары Ийэ дойдуну көмүскүү кырыктаах кыргыһыга туруммуттара. Норуот улуу сомоҕолоһуутун түмүгэр аҕа көлүөнэ сэрии кэнниттэн урусхалламмыт дойдуну чөлүгэр түһэрбитэ, сүдү промышленностаах индустриальной дойдуну айан-туган таһаарбыта.

2020 сыл Россия Федерациятыгар Умнуллубат Албан аат сылынан биллэриллибитэ. Норуот сомоҕолоһуутун күнүгэр биһиги Россия норуота биир сомоҕо буолан өстөөҕү кыайбытын, бары уустуктары туораан судаарыстыбаны бөбөргөппүтүн кэрэһилиир дойдубут үгүс үйэлээх историятыгар ытыктабылбытын биллэрэбит. История чахчытынан, бу бырааһынньык XVII үйэ саҕатыгар буолбут быһыны-майгыны кытта ыкса сибээстээх. Оччолорго, 1612 сыллаахха,

тастан саба түспүт өстөөхтөртөн нуучча сириҥ көмүскүүргэ нэһилиннэ бары араната, бары норуоттар туруммуттара.

Бу бырааһынньык биһиэхэ сомоҕолоһуу дьоһун суолталааһын уонна Россия олохтоохторо эдэр көлүөнэҕэ тиэрдиллээх баай үгэспитин санагар.

Элбэх омуктаах Саха сирэ модун Россия быстыбат сорҕото буолар. Түөрт үйэ тухары биһиги быраатты уонна доҕордуу сыһыаммытын харыстаан, дойду үрдүнэн биир санаанан уонна биир эрэлинэн олорон кэлибит, этэнгэ буолуу уонна кыайы норуот күүһүн холбоотоххо ситиһиллэрин мэлдьи өйдүүбүт.

Саха сирэ судаарыстыбаны бөбөргөтөргө уонна Россия уопастыбатын сомоҕолуурга дьоһун кылааты киллэрэр. Салгыы бу курдук бары биир сомоҕо буоллахпытна өрөспүүбүлүкэбит, дойдубут чэчирии сайдарын туһугар туруоруммут бары сорукутун толоруохпут дьэ эрэнэбин.

Барыгытын Норуот сомоҕолоһуутун күнүнэн эбэрдэлиибин! Ситиһилэри уонна дьэ кэргэннит, төрөөбүт дойдугут уонна модун Россия туһугар аһа-тута тураргытыгар баҕарабын!

Айсен НИКОЛАЕВ
Саха Өрөспүүбүлүкэтин
Ил Дархана.

УВАЖАЕМЫЕ ЖИТЕЛИ И ГОСТИ МОМСКОГО РАЙОНА!

От имени администрации МО «Момский район» примите слова поздравления с Днем народного единства!

Этот праздник стал неотъемлемой частью российской истории, олицетворением сплоченности народа, символом беззаветной преданности Отечеству. Сегодня, когда в нашей стране идет сильной волной пандемия, нам особенно важно сохранять единство и верность многовековым традициям, нужно верить в светлое будущее.

Желаю вам крепкого здоровья, семейного благополучия, стойкости и мудрости, душевного равновесия и неиссякаемого интереса к жизни.

И.П. ПАВЛОВ,
глава Момского района.

Уважаемые жители с. Хонуу и уч. Суон-Тиит!

Примите искренние поздравления с Днем народного единства!

Этот день символизирует единение народов России и разных национальностей и вероисповеданий. Любовь к Отечеству и стремление граждан принести пользу своей стране и сегодня очень важны для всего нашего общества, которое, несмотря на трудности, идет по пути прогресса и созидания.

Для нашего наслега этот день

особенный. Дружной, крепкой, единой семьей живут жители села, уважаая традиции и обычаи разных народов, своим трудом и славными делами доказывая единство и сплоченность.

Этот день, имея вековые традиции, объединяет нас, внушает гордость и любовь к нашей великой стране. Пусть сплоченность, общенациональное согласие и созидательная энергия жителей обеспечат мир и спокойствие, будут залогом динамичного развития и

процветания наслега и всего нашего государства.

Пусть наша любовь к Отечеству послужит общему благу!

Желаю всем в этот светлый, день, жизненного оптимизма, уверенности в своих силах и возможностях, семейного благополучия, большого счастья, добра и мира!

С уважением врио главы наслега
И.Е. ДЯГИЛЕВ.

СИРИ СИКСИГИНЭН

РФ. Россия бырабыгталыстыбата бэлмнээбит уураагын Ийэ хапгалаалын тьяа сирин ипотекатын төлөбүрүгэр туттуохха сөп. Ол туһунан премьер-министир Михаил Мишустин эттэ. Министирдэр кабинеттара тьяа сирин ипотекагыгар бэриллэр субсидия быраабылаларын чуолкай даһар былааннаахтар. "Уураах бэлэм, онно олобуран ийэ хапгалаалын тьяа сирин ипотекагыгар төлөбүргэ туһаныха сөп", — диэтэ Михаил Мишустин.

Кини бэлиэтээбитинэн, бааннар «хапгалаал тьяа сирин ипотекагыгар туттуу туһунан быраабыла суоһунан, сайнам ылааччыларга аккаастылар». «Билигин дьэ ылыгыгар эбэтэр туттууттар кирээниги ылы сулургу буолуоҕа» — диэтэ министрлар кабинеттарын баһылыга. Тьяа сирин ипотекага бырагыраама олус наадалааһын көрдөрдө. «3%-наах кирээнигинэн туһаныха сөп тьяа сиригэр дьэ туттууттар эбэтэр атылаһыга. Бу быйыл сана кирибит бырайыак, ити эрээри 27 тыһ. таһа кини туһанна. Мишустин санаһыгынан, Россия президентэ Владимир Путин бырагыраама үбүлээнини улаатыннарар туһунан эппитэ. Госдума депутаттарын кытта көрсүһүүтэ бу туһунан эмиэ этилиннэ. «2021 сыл бюджеттар бу сылга 4 млрд солк. көрүллэр» — бырабыгталыстыба бэрэссэдээтэлэ иһитиннэрдэ.

Үрдэтиллибит сууманы — 5 мөл. солк. — ылар регионнар ааттанылар. Урут маньык өнөнөн Уһук Илин уонна Ленинградскай уобалас регионнара эрэ туһанар бырааптаахтара. «Билигин Ямало-Ненецкай автономнай уокурукка олорооччулар эмиэ туһаныхтарын сөп. Бу бырагыраама дьон тьяа сиригэр көһөн олоороругар кыагы үөскэтэригэр эрэллээхпит», — диэтэ Мишустин.

***

СӨ. Дьарыктаах буолуу сулуспата 320 үлэтэ суох дьону суолу тутуу уонна тутуу идэлэригэр үөрэтэр былааннаах. Итинтэн билигин 154 киһи штукатур, каменщик, тимир, бетон конструкциялар монтажниктарын идэлэригэр үөрэнэн саҕалааһылар. Идэлээх дьону «ЯРУС», «РДР-групп», «Кинг-95», «Адгезия» тутуу тэрилтэлэригэр үлэҕэ киллэриэхтэрэ.

Нэһилиэнньэ дьарыктаах буолуутун судаарыстыбаннай кэммитэтэ иһитиннэрэринэн, бүтүгүн күнүгэ барыта 2237 киһи 90 араас идэни баһылыр. Үлэтэ суохтар бульдозер, экскаватор машинниһа, В, С, Д, Е категориялаах массыына суоппара, повар, хочуолунай оператора, слесарь, электрогазосварщик, бухгалтер о.д.а. идэлэргэ уһуйуллаллар. Маны таһынан, кэммитэт бэйэ дьыалаатын тэринэн баҕалаахтарга көмөлөһөр. Ол курдук 145 үлэтэ суох киһи дьарыктаах буолуу кииниттэн 152000 солкуобайы ылан, аты-эргизин, ас, быовой өнө, араас оноһуктары оноруу, таһаһаһы тизийи, тутуу, тэхиниичэскэй көрүү-истиһи эйгэлэригэр бэйэ дьыалаатын тэринимтэ.

«Олохтоох каадырлары – промышленноска» бырайыагынан 612 киһи «горнорабочий подземный», «проходчик», «грохоговщик», «оператор товарный», «машинист бульдозера», «машинист экскаватора» идэлэри баһылыр. Ити иһигэр 232 киһи үлэ биэрээчи суотугар үөрэнэр.

***

СӨ. «Мин кыһынны Саха сирэ» («Моя зима Якутия») Ил Дархан көбүлээһининэн сыллата ытыллар хаартысканан күрэх саҕалааһын туһунан Айсен Николаев бэйтин социальнай ситимигэр иһитиннэрдэ.

«Саха сирин кыһына ураты кэрэ. Остуоруйа дойдутун курдук кыһыммыт кини бары умсулутар күөстээх. Аныгы технологиялар көмөлөрүнөн хас биридибит дьиннээх кыһыны көрүүн баҕалаахтарга бу түгэни бэлэтиир кыахтаахпыт. Кыһынны остуоруйаны аан дойдуну кытары үлэстэриги», — диэн Айсен Николаев бэйтин Instagram сирэйигэр суруйда. Күрэххэ кытыан баҕалаахтар бэйэлэрин социальнай сирэйдэригэр Саха сирин кэрэ көстүүлэрин #МояЗимняяЯкутия2020 уонна #MyWinterYakutia2020 диэн хештегэринэн бэлиэтээн угуохтарын сөп.

«Хаартыскагытын кыратык ойуулаан суруйабыт итиннэ @moyazimnyayakutia2020 диэн күрэх официальной сирэйин бэлиэтинит. Күрэх түмүгүн ахсынны 1 күнүгэр таһаарыахпыт. Барыгытыгар ситинилэри уонна кыраһабаһа хаартыскалары баҕарарын», — диэбит Ил Дархан.

СИА матырыйааларынан.

«Цифровой экономика» бырайыак

WI-FI ХОЛБУОХТАРА

2021 сылга интернеккэ 30 тыһ эбийиэги холбуур былааннаахтар, ол иһигэр ФАП-тары, военкоматтары уонна баһаарынай чаастары. Оттон оскуолаларга хас биридии кылаас Wi-Fi-ситимигэр холбонуохтаах. Ол туһунан РФ сибээһин министирэ Максуд Шадаев Федерация сэбиэтин экономикаҕа кэммитэтин мунһаҕар эттэ.

«Цифровая экономика» бырайыагынан 70 эбийиэк интернеккэ холбонор. Дойду үрдүнэн сибээскэ холбонуу сана стандартын киллэрэбит. Эрде бөдөн медицина тэрилтэтин эрэ холбуур буоллаһытына, билигин ФАП-тар, военкоматтар, баһаарынай чаастар, участковайтар холбоноллор. 40 тыһ эбийиэк холбонно, 2021 сылга хаалбыт 30 тыһ эбийиэккэ куйаар ситимин тардыахпыт», — диэтэ кини.

Федерация сэбиэтин бэрэссэдээтэлэ Валентина Матвиенконы кытта мунһааһа оскуолаларга интернеккэ кылааһы барытын холбуур туһунан боппурос көтөбүллүбүтүн Шадаев эттэ. «Интернети эбийиэккэ киллэрэбит, салгыы иһинээҕи үлэлэринэн хас

биридии кылааска куйаар ситимэ баар

буолуохтаах. Ол туһунан Валентина Ивановна хаста да эттэ. Онон «Цифровая экономика» бырагырааманан кэлэр сылтан Wi-Fi-ситими хас биридии оскуолаҕа тардабыт», — диэтэ кини.

Ситим харысхаллаах буолуоҕа, учууталлар уонна онно үөрэнэр оҕолор эрэ туһаналлар.

СИА.

Прокуратура разъясняет

УГОЛОВНОЕ ДЕЛО В ОТНОШЕНИИ БРАКОНЬЕРОВ

23.08.2020 г. на заседании постоянно действующей межведомственной рабочей группы по предупреждению, выявлению и пресечению правонарушений в сфере экологического законодательства при прокуратуре Момского района принято решение об усилении работы по выявлению преступлений в сфере незаконной добычи диких животных и водных биоресурсов.

Во исполнение постановления рабочей группы правоохранительными и контролирующими органами Момского района проведены рейды в целях выявления фактов незаконной охоты.

24.08.2020 г. в ходе рейда установлены 2 жителя с. Хонуу Момского района, везшие в автомашине «УАЗ» свежее мясо лося.

В ходе проверочных мероприятий установлено, что один из граждан в августе местности «Саныс» на реке Индигирка незаконно добыл самца лося. Сезон охоты на лося официально разрешен с 1.09.2020 г. Второй

гражданин помог осуществить транспортировку заведомо незаконно добытого лося.

Поскольку под незаконной охотой в Российской Федерации понимается не только добыча, но и транспортировка незаконно добытого животного, данные граждане привлечены в качестве обвиняемых по п. «а», «б» ч.1 ст.258 УК РФ – незаконная охота с причинением крупного ущерба с использованием механических средств, ч.5 ст.33 – п. «а», «б» ч.1 ст.258 УК РФ – пособничество в незаконной охоте.

Обвиняемые полностью признают вину, ущерб государству в размере 240000 рублей полностью возмещен.

Уголовное дело направлено прокурором Момского района в суд. Злоумышленника грозит наказание в сроком до 2 лет лишения свободы.

Н.И. СИВЦЕВ,
прокурор района,
советник юстиции.

Ааспыт нэдиэлэбэ Айсен Николаев дойду тэбэр сүрээбэр – Москва куоракка федеральной былаас уорганнарын кытта үлэлээтэ.

Ил Дархан Москваба Россия наукатын уонна үөрэбин миниистирэ **Валерий Фальковтыгын** көрүстэ. Салайааччылар нальканы уонна үөрэх тиһигин сайыннары, итиэннэ бу хайысхаба федеральной былаас уорганнарын кытта үлэлэһини боппууостарын ырыттылар. Ол иһигэр өрөспүүбүлүкэ кэккэ үрдүк үөрэхтэрин кыһаларын сана инфраструктуранан хааччыыы уонна «Хоту дойду» научнай үөрэх киинэ федеральной бүддьүөттэн граннары ылыыга куонкурустарга кыттытын туһунан кэпсэттилэр.

Мань сэргэ Айсен Николаев миниистиргэ онорон таһаарар күүһү уонна социальной эйгэни үөрэтиигэ туһуланар Кэлим научнай чинчийи иккис түһүмэбин ытыгы туһунан кэпсээтэ.

Өрөспүүбүлүкэ Ил Дархана алтынны 27 күнүгэр Россия тутууга уонна дьэ-уот коммунальной хаһаайыстыбатыгар миниистирэ **Владимир Якушевтыгын** көрсөн эргийэннэ «Олорор дьэ уонна куорат эйгэтэ» национальной бырайыагы, итиэннэ «Экология» национальной бырайыак «Ыраас уу» федеральной бырайыагын олоххо киллэри боппууостарын туһунан кэпсэттэ. Айсен Николаев тутуу миниистиригэр өрөспүүбүлүкэ олохтоохторун хаарбах дьэ-уоттан көһөрүүгэ өйбүлүн иһин махталын биллэрдэ. Ил Дархан национальной бырайыактар анаммыт болдьохторугар ытыллан иһэллэрин бэлиэтээтэ. Ол курдук, алтынны 1 күнүнэби туругунан былырынны бу күмнэ көрдөрүүттэн 1,7% элбэх дьэ-уот тутулунна.

Айсен Николаев миниистир Владимир Якушевтыгын өрөспүүбүлүкэ «РФ субъектарын олорор дьэни тутууну сайыннарыга туһуламмыт программаларын көбүлэһин» федеральной программага салгы кыттарын туруоруста. Ил Дархан Дьокуускай уонна Нерюнгри куораттарга сана кыбаарталлары тутууга үбү тырыы боппууоһун көтөхтө. Мань сэргэ салайааччылар олобу-дьаһабы сүрүннүүр тэрилтэлэри, ол иһигэр «Саха Өрөспүүбүлүкэтин Дьэ-уот коммунальной хаһаайыстыбата» СУТ өйөөһүн боппууостарын туһунан кэпсэттилэр.

Москваба сырытыгар Айсен Николаев дойду үбүн миниистирэ **Антон Силуановы** кытта көрүстэ. Манна салайааччылар бүддьүөттэр икки ардыларынаабы сыһыаны чочуйууну уонна өрөспүүбүлүкэ 2020 сыллаабы бүддьүөтүн дохоту киллэриигэ чааһын туолуутун таарыйар кэккэ боппууостар туһунан кэпсэттилэр. Көрсүһүүгэ өрөспүүбүлүкэбэ тутулла турар инфраструктура эбийиэктэрин үбүлэһин механизмнарыгар улахан болжомто урулуунна.

АЙСЕН НИКОЛАЕВ МОСКВАБА ҮЛЭЛЭЭТЭ

Алтынны 27 күнүгэр Айсен Николаев дойду киин куоратыгар «Высочайший» ПАО генеральной дириэктэрэ **Владислав Баршиновтыгын** уонна «Атомредметзолото» АО генеральной дириэктэрэ **Владимир Верховцевтыгын** көрүстэ. Ил Дархан киинэлэри кытта Саха сириин инвестиционной бырайыактарын туһунан сэлэргэстэ.

Хампаанналар бэрэстэбиитэллэрэ өрөспүүбүлүкэ салайааччытыгар Саха сиригэр ытыллыбыт үлэ эрдэтэни түмүктэрин кэпсээтилэр уонна эргийэннэ инвестициялар үлэни-хамнаһы кэнэтиһин былаанньыларын бигэргэттилэр. Бырайыактар олохтоох нэһилиэннэ интэриэһин учуоттаан уонна билинни экологическай ирдэбиллэри тутуһан оноһулуохтара.

«Атомредметзолото» АУО – хайа баайын хостуур уонна тагастыгар кэлим тэрилтэ, геологоразведка, бырайыактааһын, рекультивация үлэлэрин кытта онорор. «Высочайший» ПАО (GV Gold) – көмүһү хостоһунна Россия уон бастын тэрилтэтин ахсааныгар киирэр, Иркутскай уобаласка уонна Саха сиригэр – Өймөкөөн уонна Алдан оройуоннарыгар үлэлиир.

Ил Дархан Москваба сырытыгар «Атомредметзолото» тэрилтэни кытта «Хоту дойду» научнай үөрэх киинин сайыннарыыга Сөбүлэһини түһэристэ. Докумуонна Айсен Николаев уонна генеральной дириэктэр Владимир Верховцев илии баттаатылар. Тэрилтэ бэрэстэбиитэллэрэ «Хоту дойду» научнай үөрэх киинин кэтээн көрөр сэбиэттигэр кириэхтэрэ. Сөбүлэһини пууннарыгар информацияны үллэстии, наука, үөрэх уонна инновационнай бырайыактарга бииргэ кыттыы, техникскэй уонна консальтация өттүнэн көмөнү оноруу киридилэр.

Оптуорунньукка Ил Дархан М.К. Аммосов аатынан Хотугулуу-Илинни федеральной университетка «Точка кипения» арыллытыгар анаммыт «Хоту дойдуну уонна Уһук Илинни бигэтик сайыннары: технологиялар, уопсастыба уонна үөрэх» онлайн пленарнай кэпсэтиигэ кытынна.

Тыл этэригэр Айсен Николаев экономика өттүнэн улахан кэскиллээх циркулярнай сир-уот бүгүн киһи аймах сайдытын түһүлгэтэ буолан эрэрин бэлиэтээтэ. Бу киэн нэлэмэн сирдэри сайыннарыыга олохтоох дьон оҕолорун, сиэннэрин иннигэр сүнкэн эппиэтинэни сүгэр. ХНТ чилиэннэрэ – судаарыстыбалар ылыммыт бигэтик сайдыы 17 сылын сүрүн санаата бу буолар.

Экономика салааларыгар уонна социальной эйгэбэ сана технологиялары, сыыппараны түргэнник киллэри туһунан кэпсэтиигэ Айсен Николаев салайы

процестарыгар искусственной интеллеккэ уһулуччу болжомто уурулларын эттэ. «Түргэн, хос санаата суох анализ, киэн чыхчылары анааран көрүү уонна чопчу, олохтоох быһаарыны ирдэнэр сиригэр киһини искусственной интеллект солбуйуон сөп. Оччотугар киһи айымньылаах үлэтигэр уонна бэйэтин санааларын олоххо киллэриигэ солонуоҕа», - дьин бэлиэтиир Айсен Сергеевич. Бу хайысхаба Саха сиригэр бастакы дьон хардыы оноһулунна – искусственной интеллекте айыыга хампаанналар консорциумнара тэрилиннэ. Манна Технопарк, М.К. Аммосов аатынан Хотугулуу-Илинни федеральной университет, «АЭБ-Айти» уонна искусственной интеллекте кытта сибээстээх бырайыактарынан дьарыктанар урбаанньыттар киридилэр. Холобура, ИТ-паарка резиденэ, «Сайберия» хампаанна компьютернай томография хаартыскаларыгар COVID-19 пневмониятын бэлиэлэрин булар искусственной интеллекте тиһигин онордо.

Чэппиэргэ Айсен Николаев ВЭБ.РФ импакт-инвестициялар ырынактарыгар аналлаах конференциятыгар кытынна. Аан бастаан бу механизм 10 сыл анараа өттүгэр Великобританияба олох-дьаһах уустук кыһалбаларын – дьадаҥы буолууну, дьон көмүскэлэ суох араналарын олохторун тупсарыыга судаарыстыба, инвестордар уонна коммерческайа суох тэрилтэлэр икки ардыларыгар элбэх өрүттээх хантараактары көрөр социальной дьайыылаах бырайыактарга туһаныллыбыта. Билигин аан дойду 30 судаарыстыбатыгар социальной дьайыы 190 бырайыагын олоххо киллэрэллэр. 2019 сылга Россияба ВЭБ.РФ сайдыы судаарыстыбаннай корпорациятын көбүлэһининэн Саха сиригэр бастакы социальной дьайыы импакт-бырайыагын үөрэх эйгэтигэр саҥалаабыттара. Айсен Николаев: «Биһиги социальной дьайыы бырайыактарыгар Россияба бастакы буолабыт. Ити үөрэх эйгэтигэр инновационнай технологиялары түргэнник киллэрэргэ уонна пандемия буолбутун да үрдүнэн үөрэх таһымн өссө үрдүк таһымна таһаарарга көмөлөстө», - дьитэ.

Бээтинсэ күн Айсен Николаев видеосибэһинэн өрөспүүбүлүкэ ковиды утары охсуһууга суһал штабын мунньабын ытытта. Балаһыанна билигин да уустук. Мииринэй, Алдан, Ньурба, Нам, Эдьигээн оройуоннарыгар күүстээх хонтуруол ирдэнэр. Ил Дархан ордук уустук балаһыанналаах улуустарга бэрибиэркэлиир уонна көмөлөһөр бөлөхтөрү ытыахпыт дьин эттэ.

Афанасий НОЕВ,
Ил Дархан пресс-эскиртээрэ.

Эбээн бастакы суруйааччыта Н.С. Тарабукин төрөөбүтэ 110 сылыгар**ЭҺЭЛЭЭБИҢ ҮРДҮНЭН ЭБЭЭННИИ СЭЭДЬЭ ДЬИЭРЭЙДИН**

Николай Саввич Тарабукин баара буоллар 110 сааһын туолбут буолуо этэ. Кини мин ийэбин Мария Ивановнаны кытта саастыгылар, бэйэ-бэйэлэрин сүрдээбин убаастаһаллара.

Николай Саввич хантан да кэлин, биһиги балаҕаммытыгар күүтүүлээх күндү ыалдыт буолара. Кини киирэн кэллэ да, кэпсээн-ипсээн тэнийэрэ, көр-күлүү күөдүйэрэ. Киэһэ Саабыс чубуку кукуулун киллэрэн көмүлүөк оһохтаһынаабы наара оронно ириэрэ уураллара.

Биһиги оҕолор үөрүү бөҕө буоларбыт, чубуку кукуул иһинэн-таһынан сүүрэн, бар түүнү бүрүнэн, илгистэ оонһуурбут. Ийэбит мөбөрө: "Бүтүн эрэ, Саабыс таһаһын кэһимэн". "Маайа, оҕолор оонһоотуннар, – диирэ Саабыс. Оччо көнүлү ылбыт дьон, биһиги, эгэ эрэ дуо, кукуулу өрө сүгэн кэбиһэрбит, устанан кукуул иһигэр киирэн утуһан хааларбыт, ону ороннорбутугар көһөрбүт буолаллара.

Манньык дьоро күннэргэ дьоммут Николай Саввичтан олус элбэби ыйыталлара, улахан куорат туһунан кэпсэтэллэрэ, хайдах үөрэммитин, тугу

билбитин. Хоһооннорун аахтаран истэллэрэ. Ийэтин унуоҕар айаннаабытын аахтабына, мин ытыах санаам кэлэрэ, мин ийэм өллөбүнэ, эмиз хоһоон суруйуом диһ саныырым. Лаампа уонна көмүлүөк уотугар кини ачыкыта килбэччэйрин астына көрөрбүт.

Кинигэлэrim бу оҕолор улааттахтарына тахсыахтара диирэ, ону кинигэ ханна тахсарын билбэт буолан, тоҕо эрэ тахсар ааны көрөрбүн өйдүүбүн.

Күнүс Саабыс остуолга олонор сурунан тахсара. Биридэ суруна олордубуна, харандааһыгар ымсыыран аттыттан арахпатым. "Дуһа, үөрэхтээх киһи буолаар, харандаасын эйиэхэ бэлэхтиибин", – диэтэ, төбөбүттэн имэрийдэ. Үөрбүтүм аҕай. Балаҕаммыт обуойа сороҕо хаһыат этэ, ол суругун ойууланан, бадьаалаан көрдүм. Киһи айы Саабыс бэлэхтээтэ диэн харандаасын көрдөрбүн. Дьолум уһаабатаҕа, үһүс күммэр убайдарым харандаасын элэһ гыннарбытара.

Николай Саабыс аҕабынаан маастара тапсан кэпсэтэллэрэ. Ийэм Саабыс кэллэбинэ, таһаһын-сабын абырахтаан, үтүлүк, ырбаахы тигэн биэрэрэ. Наһаа үөрэрэ.

Биридэ кыһын, күнүс биир киһи кэлбитэ. "Куһаҕан сонуннаахпын. Саабыс

суох буолбут, сүрбэ тохтообут", – диэбитэ. Балаҕаммыт уу-чуумпу буолбута, бары да соһуйан, хомойон хаалбытара.

Киэһэ алаадылаан, күөс буһаран, Саабыһы ахтан аһыахха диэн, остуол тэрийбиттэрэ. Кимнээх эрэ эбии кэлбиттэрэ. "Үтүө санаалаах, үрдүк үөрэхтээх, өйдөөх киһини олохтоох салапта өйөөбөтө, балыйан хаайан да көрдө", "учууталлатыа этилэр буоллаҕа Ленин куоратыгар үөрэммит киһини, атаҕастабыл", "баһатын хоту кинигэлэрэ бэчээттэнэллэрэ буоллар" дэһэллэрэ.

Кэлин Николай Саввич "Күнү таптыбын" диэн кинигэтэ тахсыбытыгар библиотекаттан ылан дьоммор ааҕан иһитиннэрбитим. "Барахсан баара буоллар, кинигэтэ тахсыбытыгар төһө эрэ үөрэр этэ", – дэһэллэрэ. Библиотекаттан хос-хос ыла-ыла дьоммор ааҕан иһитиннэрэрим. "Үтүө киһи кырдыгыга тахсыахтаах", – диирэ аҕам.

Эбээн бастакы суруйааччытын илэ көрбүт, тылын-өһүн истибит, Николай Саввич Тарабукины кытта оҕо сылдьан алтыспыт дьоллохпун.

Сыл-хонук аастар даһаны

Эн таптыыр күнүн чабылхайдык

тыгар,

Кырдыгыҥ күүрэйбит сиригэр

Эһэлээбин үрдүнэн эбээнни сээдьэ

дьиэрэйдин.

Евдокия СЛЕПЦОВА,
педагогической үлэ ветерана.

В рамках IV Межрегионального форума «Диалог народов – диалог культур», посвященного 75-летию Победы в ВОВ «Великая Победа: наследие и единство народов» и Году памяти и славы в Российской Федерации, Году патриотизма в Республике Саха (Якутия) и Дню народного единства, с 10 октября по 4 ноября проводится межрегиональная очно-заочная научно-практическая конференция «Великая Отечественная война 1941-1945 гг.: историческая память и современные подходы изученияклада народов в Победу» передает ЯСИА.

Начало открытия и пленарной части конференции пройдет 3 ноября в 10:00 по московскому времени в online-формате на платформе ZOOM. Подключение участников будет доступно за 15 минут до указанного времени.

Ссылка на конференцию: <https://us02web.zoom.us/j/81938235499>

При входе в конференцию необходимо указать ФИО и регион.

Более подробная информация на сайте <http://ddnykt.ru/?p=28563>

Молодежная патриотическая акция «Россия — это мы» в День народного единства стала для нас доброй традицией. В этом году акция пройдет в формате онлайн 4

К Дню Единства**ДОБРЫЙ ПРАЗДНИК**

ноября в 12.00 часов.

С 3 по 8 ноября пройдет *Международная акция «Большой этнографический диктант»*. Это культурно-просветительское мероприятие позволяет оценить знания населения о народах, проживающих в России, и общий уровень этнокультурной грамотности.

Ежегодно «Большой этнографический диктант» привлекает внимание к этнографии, занимающей важное место в межэтнических отношениях. В 2020 году Международная акция «Большой этнографический диктант» состоится в пятый раз. Формат ее проведения — онлайн. Участниками Диктанта могут стать все желающие жители России и зарубежных стран. В этом году официальный сайт и задания Диктанта будут переведены на английский и испанские языки.

Тестовые задания Диктанта включают в себя:

20 вопросов — общефедеральная часть, единая для всех участников;

10 вопросов — региональная часть, уникальная для каждого региона.

Задания будут опубликованы в 00.01

часов 3 ноября 2020 года (по моск.вр.) на официальном сайте Большого этнографического диктанта www.miretno.ru.

Время прохождения Диктанта — 45 минут. По истечении данного времени доступ к заданиям будет закрыт.

Сертификат участника с указанием результатов формируется сразу после прохождения Диктанта в электронном виде. В этом году у участников появится возможность сразу узнать правильный ответ и получить историческую справку с ссылками на источники.

Фотоконкурс «Многолика Якутия».

Конкурс проводится в два этапа. На первом этапе работы принимаются с 1 сентября по 30 октября. Итоги голосования, имя победителя будут опубликованы 4 ноября, в День народного единства. На втором этапе работы принимаются с 8 апреля по 8 июня 2021 года. Итоги голосования, имя победителя будут опубликованы 12 июня, в День России.

Принять участие в конкурсе могут все народности, проживающие в Якутии. Возраст не ограничен.

ЯСИА.

Эцэргэлибит!

Таптыр кэргэммин, аҗалаатар аҗабытын, элэккэй эһээбитин Саха Өрөспүүбүлүкэтин тыатын хаһаайыстыбатын туйгунун, олох-дьаһах коммунальнай хаһаайыстыбатын бэтэрээнин, Муома улуунун Хонуу бөһүөлэгин бочуоттаах олохтообун **Валерий Маевич УВАРОВСКОЙ** 60 сааскын туолар кэрэ-бэлиэ үбүлүйгүнэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Эн эдэр сааскыттан үлэбэ эриллэн улаатан, хороҕор муостаабы иитэн, үрүн илгэни үрүлүтэн төрөөбүт Муоман, үлэлэбит Суон Тиитин аатын бүтүн өрөспүүбүлүкэбэ ааттапшытын үтүө холобур буолар. Дьонун олоххунан, үлүскэн үлэбинэн, мааны майгыгынан, үтүө санаабынан дьон-сэргэ ытыктабылын ылабын, аймах-уруу махталын истэбин.

Эн биһиэхэ дурда-хахха, күүс-көмө, эрэллээх эркин, улахан ыал тапталлаах аҗа баһылыга буолан, арыаллаан олороргуттан биһиги саамай дьоллоох дьон буолабыт! Аҗалы амаар кыһамныын, ураты болҕомтон, олоххо муударай сүбэн, уҗараабат көмөн иһин сахалы уруй-айхал тиэрдэбит!

Күндү киһибит, биһиги уйаҕас тапталбытыгар сууланан, сиэннэрин сылаас мичээрдэригэр уйдаран ыалдыбакка уһуннук, дьоллоохтук олоҕо диэн алгыбыт! Биһиги Эйгин олус күүскэ таптыбыт!

Эбэрдэни кытта кэргэнин Мария Николаевна, оҗолорун, күтүөтгэрин, кийиитин, сиэннэрин.

***

Күндүтүк саныыр, убаастыыр убайбытын, сэрии сылларын оҗотун, үлэ бэтэрээнин **ШКУЛЕВ Дмитрий Арьяновиһы** Байанай ыйыгар 80 сааскын туолбут

үбүлүйдээх күнүнэн итиитик-истинник эбэрдэлибит.

Улахан дьыэ кэргэн аҗа баһылыга, олоххо дьулуургуны ыһыктыбакка, кырдыыга бэриммэккэ, дьыэ кэргэнгэр оҗолорун, сиэннэрин тапталларыгар угуттанан, кытаанах доруобуйаны, өссө да уһуннук, дьоллоохтук олороргор баҗарабыт.

Эбэрдэни кытта балтын Мария Павловна, оҗолоро, сиэннэре.

***

Убаастыыр саҕасытын **СОРКОМОВА Евдокия Ивановна** 85 сааскын туолбуккунан итиитик-истинник эбэрдэлибит.

Кытаанах доруобуйаны, дьолу-соргуну баҗарабыт. Өссө да өр сылларга оҗолорун, сиэннэрин тапталларыгар угуттанан этэннэ олороргор баҗарабыт.

Валентина Жиркова, Надежда Иванова.

***

Администрация и профком филиала Момского района ГУП «ЖКХ РС (Я)» сердечно поздравляют нашего работника, коллегу **ЕГОРОВУ Акулину Николаевну** с 65-летним юбилеем!

От всей души желаем Вам долгих и счастливых лет жизни в полном здравии, благополучии, неизменной поддержки родных. Пусть любая деятельность приносит вам желаемый результат и удовлетворение, а близкие радуют своим вниманием и любовью.

Пусть радость, оптимизм и удача никогда не покидают вас, а все самые добрые слова и пожелания, сказанные в этот день, воплотятся в жизнь! С юбилеем!

Өрөспүүбүлүкэбэ

ҮЛЭТЭ СУОХ ХААЛЫТ ДЬОННО КӨМӨ

Тыһынчаттан таһа киһи саҕа идэбэ үөрэтэр бырагыраамаларга үөрэнэн баран, үлэ булла. Пандемия кэмигэр үлэтэ суох хаалбыт дьонно көмөлөһөр сыаллаах манньк куурустары дьарыктаах буолуу киһинэрэ ытталлар.

Өссө уопастыбаннай уонна быстах үлэбэ үлэлэтэллэр. Манна көмөлөһөр тэрилтэлэргэ хамнаһы төлүүллэригэр сорох чааһын судаарыстыба биэрэр. Оттон үлэтэ суох дьон быстах кэмнэ уопастыбаннай үлэбэ үлэлэтэбинэ, босуобуйата кэмминэн хаалар. Үксүгэр

оробуочай идэлэргэ: анал тиэхиньикэ машиниһа, слесардар, суоппардар, электромонтердар, муоста сууяаччылар, оробуочайдар наадалар. Онтон сулууспалаахтарга: учууталлар, биэлсэрдэр, сиэстэрэлэр, быраастар, инженердэр, менеджердэр наадалар эбит.

Алтынны 28 күнүһэбэ туругунан, үлэ суохтар учуоттарыгар 33 130 киһи турар. Тэрилтэлэр 9426 үлэнииккэ наадылаларын биллэрбитэр.

СИА.

ПРОГНОЗ ПОГОДЫ

село Хонуу

	Среда 4 октября	Четверг 5 октября	Пятница 6 октября	Суббота 7 октября
Дневная температура	-25	-26	-27	-25
Ночная температура	-29	-34	-34	-32
Давление	737 мм	734 мм	738 мм	744 мм
Ветер	0 м/с (ШТЛ)	1 м/с (СЗ)	0 м/с (ШТЛ)	0 м/с (ШТЛ)
Облачность				
Осадки				

**ИНДИБИР
УОТТАРА**

**2020 сыл иккис
аҕарыгар сурутун**

**Тэрилтэлэргэ – 1320 солк.
Биирдиилээн дьонно – 660 солк.**

Хаһыакка сурутууну Евдокия Ивановна Слепцова ыйтар, эбэтэр редакцияҕа кэлэн суруйтарыахха сөп.

Алыптаах алтынныбыт, абыланнаах балыктааһыммыт тийэх күннэрэ тийэн кэллилэр. Быйыл дьыл хойутаан, Орто Дойдуга бөһүлэктэн өнгөйө сытар өрүспүт уута аҕыйах хонуктааһыта сүүрүгүрэ сыппыта.

Турар-турбат, кыралаын-улаханнаын муус аннынан балыктааһынна туруммуттара ыраатта. Оттон бураан көлөлөөхтөр ыраабынан сылдьан эрдэ балыктаатылар. Сарсыарда сүөһүлэрбэр отыһа сылдьан аһан иһэр балыксыттары кытары айхаллаһабын. Пенсиялаах Никулин Баһылай: "Муус чараас, сэрэбэ бэрт буолан, чугас сылдьар дьон хойутаан балыктаатыбыт. Сылаас буолан, тарынны турар. Быйыл

дьарбаа хайа да сыллааҕар элбэх уонна аһара бөдөн, – диэн сөбөр. – Арыктаах, Структаах, Арбаа, Туора үрэхтэртэн түспүт буолан бөдөннөр", – диир.

Өрүс кырытын тонуута балыксыттары көрөр баҕам батарбакка,

фотоаппарааттанан, аҕыйах оҕону илдэ өрүскэ киирэбит. Балыксыттар ыраах-ыраах, тэйиэс-тэйиэс сыталлар. Көрдөрбүтүнэн, ойбонтон мөбүһүннэрбитинэн, балык хостоон таһаараллара көрөргө үчүгэйэ, балыксыт үөрбүт да дьүһүнүн көрөр астык. Старков Баһылай наһаа улахан сыалыһар хаппыт, оҕолорго күөгүтүн уларсар. Makeев Олег диэн балыксыт мууһу дрелинэн үүттээн көрдөрөр, муус чараас буолан, начаас тэстэр да, үтүктүн бэҕалаах оҕолорго ол кыаллыбат.

Таарыйа, «Дьарбаа-2020» күрэхтэһини ыттыбыт. Никулина Анжела хас да дьарбааны субуруччу хостоото, эбиитин бөдөн быйыттаах. Киниэхэ «Кэрэ анардарга саамай бастың балыксыт» ааты инэрдибит.

«Саамай саастаах балыксыт» ааты 79 саастаах элбэх хос сиэн эбэтигэр Хабарова Пелагея Дмитриевнаҕа биэрдибит. «Саамай кыра саастаах балыксыт» 4 саастаах Дима Корякин буолла.

«Саамай бөдөн дьарбааны» (45 см) Василий Ноговицын ылла. Кини ыраах сылдьар буолан соговай төлөпүнүнэн ыппыта, ону киэһэ тийэн кээмэйдээтибит.

Оҕолорго бэһис кылаас

Нэһилиэк сонунна

МУУС АННЫНАН БАЛЫКТААҕЫН

үөрэнээччилэрэ Павлов Ньургун «Элбэх балыктаах», Ян Атласов «Улахан балыктаах» ааты ыллылар. Төннөн иһэн оҕолорбун күрэхтэһиннэрэ оонньоттум, дьэлиирбитигэр өрүспүтүгэр алаады уурдубут.

Дьэ, ити курдук Индибир эбэбит дьону-сэргэни хайдах курдук балык арааһынан күндүлүүрүн көрдүбүт, биллибит, астынныбыт. Өрүспүт барахсан уута куруук ыраас буоллун, аһа-үөлэ, куһа-балыга хаһан да бүппэтин.

Кылаана СЛЕПЦОВА,
Орто Дойду.

Ясно, кушать хочется всем. Однако, еще удовлетворение одной из базовых потребностей человека на Севере имеет ряд некоторых особенностей, в первую очередь, это неимоверная дороговизна продуктов питания из-за отдаленности и труднодоступности арктических улусов, ведь большой объем продуктов и товаров завозится авиацией и наземным транспортом зимой.

В результате бомбические цены давно перестали кого-либо удивлять и, к тому же, северяне народ спокойный, терпеливый, бурю в стакане ни за что не сделают.

А теперь совершим маленькую экскурсию по магазинам Момского улуса. Надо сказать, жители не сыплют головы пеплом из-за того, что госторговля приказала долго жить. Таковы реалии и против них не попрешь. Благодаря ИП-ям момчане держатся стойко, стабильно и в какой-то мере самодостаточно, что делает им честь. Следует сказать, однозначно – они не шикуют, им до этого далеко, как до Луны.

При весьма скромной пенсии, зарплате люди в основном

отовариваются самыми необходимыми продуктами питания. И так, хлеб белый – 55 руб., молоко тетрапак, 2,5% – 300 руб., чай "Гринфилд" – 150-160 руб., масло сливочное "Молочный дождик" – 170-180 руб., яйцо десяток – 220-250 руб., масло растительное – 150 руб., картофель – 380 руб., лук репчатый – 300-350 руб., колбаса вареная – 600-680 руб., колбаса п/к – 650-750 руб. и т.д. Макароны изделия колеблются в районе – 60-80 руб.

Знаем, как полезны фруктовые витамины, однако чтобы купить их каждый день, надо иметь, ну, очень толстый кошелек. К примеру, яблоко – 400-480 руб., банан – 450 руб., виноград – 600 руб., мандарин, апельсин – 550 рублей. Иногда душа жаждет праздника и люди покупают их на радость своим детям и внукам.

К слову, момчане, хотя и не маститые экономисты, разбираются в положении дел у производителей, поставщиков, знают и про торговые накрутки в

магазинах, растущие как на дрожжах, цены на энергоносители. Тем не менее, согласитесь, цены так и рвутся к

небесам, что не добавляет оптимизма в такие сложные времена.

Но остается надежда на стратегию развития Арктики и жизнь северян, их благосостояние и здоровье изменятся к лучшему в разы. Да будет так!

Афанасий ИВАНОВ.

Улусмедиа

НЕПРАВИЛЬНЫЕ ЦЕННИКИ

В целях защиты жизни и здоровья людей от пожаров ОГПС РС (Я) №22 по МО «Момский улус (район)» напоминает о мерах пожарной безопасности в отопительный период.

Ежегодно с началом отопительного сезона увеличивается количество бытовых пожаров в жилых домах и квартирах, причинами которых чаще всего являются грубые нарушения правил пожарной безопасности при эксплуатации отопительных систем и установок, печного отопления, перегрузки электросети, а также обычная беспечность. Именно поэтому так важно еще раз напомнить, что такую беду, как пожар, все-таки можно предотвратить, позаботившись заранее о выполнении, в общем-то, простых требований.

Если вы живете в частном или в зимнем доме на даче, перед началом отопительного сезона необходимо проверить исправность печи и дымохода, отремонтировать их, вычистить сажу, замазать трещины, побелить дымоход на чердаке, чтобы сразу увидеть появившиеся трещины. А в течение отопительного сезона нужно еще раз

Правила пожарной безопасности

ОПЕРАЦИЯ – «ОТОПЛЕНИЕ»

вычистить сажу. Золу и шлак, которые вы будете выгребать из топки, необходимо проливать водой и удалять в безопасное место. Оставленные над печами для просушки домашние вещи и другие сгораемые материалы также приводят к трагедиям.

Стоит продумать расположение мебели в доме: кровати, занавески и другие сгораемые предметы должны находиться на расстоянии не менее одного — полутора метров от стен топящейся печи. Неразумно располагать топливо, другие горючие вещества и материалы на предтопочном листе – это тоже может вызвать возгорание от близости с огнем.

Опасно эксплуатировать провода и кабели с поврежденной или потерявшей защитные свойства изоляцией; пользоваться поврежденными розетками.

Нельзя обертывать электролампы и светильники бумагой, тканью и другими

горючими материалами; пользоваться электронагревательными приборами без подставок из негорючих материалов; оставлять без присмотра включенные в сеть электрические бытовые приборы.

Важно помнить, что уходя из дома, необходимо выключать все электронагревательные приборы; не применять для розжига печей бензин, керосин и другие легковоспламеняющиеся жидкости.

Крайне рискованно оставлять без присмотра топящиеся печи или поручать надзор за ними малолетним детям!

Помните, что пожар легче предупредить, чем потушить! В случае возникновения пожара звоните: 01 со стационарных или 101 с мобильных телефонов.

М.И. СТАРКОВА,
инструктор противопожарной профилактики.

Күндүтүк саныр эдийи битигэр Соловьева Надежда Дмитриевна, уолаттарыгар Дьулустаанна, Алексейга, кийинтэригэр уонна сиэннэригэр таптыыр кэргэнэ, аҕалара, эһэлэрэ
СОЛОВЬЕВ Николай Алексеевич ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытыгар дирин кутурҕаммытын тириэрдэбит.
Ыар аһыгытын тэннэ үллэстэбит.
Валентина, Эдуард, Ньургустаан Хабаровтар, Николаевтар, Громовтар дьиз кэргэннэрэ.

Ытыктыр аймахпыт, күтүөпчүт Дьокуускай куорат олохтооҕо
СОЛОВЬЕВ Николай Алексеевич ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытыгар кэргэннэригэр Надежда Дмитриевнага, уолаттарыгар, кийинтэригэр, сиэннэригэр дирин кутурҕаммытын тириэрдэбит.
Ыар аһыгытын тэннэ үллэстэбит.
Сааһыртан Надежда Атласова, Евдокия Соловьева-Худи дьиз кэргэннэрэ, Хонууттан Андрей Атласов дьиз кэргэнэ, Дьокуускайтан Спиридон Старостин.

2 ноября мы потеряли любимого друга, одноклассника, известного фотографа
Михаила ЧЕРЕМКИНА.
Для всех нас он был надежным другом, в любой ситуации он смело ставил свое плечо, всегда выбирал позицию друга, поддерживал наше мнение, любил жизнь, оплакивал рано ушедших одноклассников, направлял на путь истинный, был настоящим, верным другом.
Наши глубокие соболезнования, Марина, Анечка, Миша, внуки, отец Николай Михайлович, родные братья и сестра и все родственники.
Миша всегда останется в наших сердцах.
Иванова Н.В., Березкина О.И., Старков В.П., Старкова А.Е., Дьяконова Г.К., Стручкова О.С., Корякин А.Н.

Өр сыларга алтыһан, өйдөһөн-өйөһөн олорбут ытыктыр, убаастыр киһибит, сэри, тыыл, үлэ ветерана
ПЕТРОВ Иван Андреевич ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытыгар таптыыр кэргэннэригэр Прасковья Никитичнага, уолаттарыгар Андрейга, Алексейга, кыһыгар Еленага, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр, бары аймахтарыгар дирин кутурҕаммытын тириэрдэбит.
Ыар аһыгытын тэннэ үллэстэбит.
Ю.Е. Гермогенова, оҕолоро, сиэннэрэ, кинилэр дьиз кэргэннэрэ.

Убаастыр дьоммутугар Прасковья Никитичнага, оҕолоругар сиэннэригэр, хос сиэннэригэр таптыыр кэргэнэ, аҕалара, эһэлэрэ, хос эһэлэрэ ытыктыр киһибит
ПЕТРОВ Иван Андреевич ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан дирин кутурҕаммытын тириэрдэбит, ыар аһыгытын тэннэ үллэстэбит.
Ытык киһибит муударай өйүн-санаатын биһигиниин үллэстэн кини сүбэттин-аматын хаһан да умнуохпун суоҕа.
Р.И. Варламова, А.Е. Осипова, А.Е. Слепцова.

Выражаем искреннее соболезнование Николаю Михайловичу, Петру Николаевичу, Ньургустану Николаевичу, Марине Иосифовне, Анне Михайловне, Михаилу Михайловичу Черемкиным, Изабелле Николаевне Дашидымбрыловой в связи со скоростижной кончиной горячо любимого сына, брата, мужа, отца
ЧЕРЕМКИНА Михаила Николаевича, входившего в наш родовой клан.
Разделяем боль утраты, скорбим вместе с вами.
Родственники из Вильнюса семья Двожецкене А.Г., из Собохова семья Хабарова Н.Г., Хабаровой М.Г., Слепцовой А.М., Игнатъевой Л.Р., невестка Хабарова Д.Е., из Хонуу семья Хабарова Т.А.

Выражаем глубочайшее соболезнование отцу Черемкину Николаю Михайловичу, супруге Марине Иосифовне, детям Анне и Михаилу, братьям Станиславу, Петру, Ньургустану, сестре Изабелле, родным и близким в связи с кончиной горячо любимого сына, мужа, брата
Михаила Николаевича ЧЕРЕМКИНА.
Не стало талантливого фотографа, дарившего нам красоту, истинного патриота момской земли, доброго и отзывчивого человека.
Скорбим вместе с вами.
Семья Ларисы Александровны Вожжовой.

Күндүтүк саныр, таптыр быраатым Дьокуускай куорат олохтооҕо
ЧЕРЕМКИН Михаил Николаевич ыарахан ыарыыттан олохтон барбытыгар убайбар Николай Михайловичка, кийинпэр Марина Иосифовнага, оҕолоругар, сэн бырааттарбар Станиславка, Петрга, Ньургустаанна, сэн балтыбар Изабеллага, бары аймахтарбар дирин кутурҕаммын тириэрдэбит.
Ыар сүтүккүтүн тэннэ үллэстэбит.
А.М. Черемкин, дьиз кэргэнэ.

Күндүтүк саныр бырааппыт Муомаҕа маннайгы коммерсант, аан дойду кылаастаах фотограф-художник, иллээх дьиз кэргэн аҕата
ЧЕРЕМКИН Михаил Николаевич Дьокуускай куоракка б.д. сэтинньи 2 күнүгэр уһун, ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытыгар аҕатыгар Николай Михайловичка, кэргэннэригэр Марина Иосифовнага, оҕолоругар Аннага, Михаилга, сиэннэригэр, биригэ төрөөбүттэригэр Станиславка, Изабеллага, Петрга, Ньургустаанна, бары аймахтарыгар, чугас дьонноругар дирин кутурҕаммытын тириэрдэбит.
Ыр сүтүккүтүн тэннэ үллэстэбит.
Соболюхтон Т.Н. Никулина, М.А. Слепцова, Л.П. Хабарова дьиз кэргэттэрэ.

Коллектив администрации МО «Момский национальный наслег» и Андреев Александр Васильевич выражают глубокое соболезнование Прасковье Никитичне и всем родным, близким по поводу безвременной кончины горячо любимого мужа, отца, дедушки, прадедушки ветерана труда и тыла, почетного гражданина Момского района, ветерана Великой Отечественной войны уважаемого

ПЕТРОВА Ивана Андреевича.

Крепитесь, разделяем боль утраты вместе с вами.

Ытыктыр кырдыаас санаспыт үлэ ветерана, сэри оҕото

ПЕТРОВА Светлана Куприяновна

уһуннук ыалдьан олохтон туораабытыгар оҕолоругар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр, чугас аймах дьонугар дириг кутурҕаммытын тириэрдэбит.

Ыар сүтүккүтүн тэннэ үллэстэбит.

Василий Матвеевич Петров дьиэ кэргэттэрэ.

Биир дойдулаабым И.М. Петров тапталлаах кэргэнэ, эдэр сылдьан алтыспыт дьүөгү педагогическай үлэ ветерана

ПЕТРОВА Светлана Куприяновна

ыарахан ыарыттан олохтон барбытыгар оҕолоругар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр дириг кутурҕаммын тириэрдэбин.

Ыар сүтүккүтүн тэннэ үллэстэбин.

И.И. Винокурова.

Улахан дьиэ кэргэн ийэтэ, эйбэс эбэтэ үлэ бэтэрээнэ

ПЕТРОВА Светлана Куприяновна

ыарахан ыалдьан олохтон барбытынан оҕолоругар, сиэннэригэр, балтыгар Людмила Куприяновна, күтүөтүгэр Юрий Николаевичка, бары чугас аймах дьонугар дириг кутурҕаммытын тириэрдэбит.

Ыар аһыгытын тэннэ үллэстэбит.

А.В., А.И. Булдаквар.

“Кэнчээри” уһуяан коллектива, тэрилтэ ветераннара өр сылларга бииргэ үлэлэбит коллегабыт педагогическай үлэ ветерана, СР бочуоттаах ветерана

ПЕТРОВА Светлана Куприяновна

ыарахан ыарыттан олохтон барбытыгар оҕолоругар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр дириг кутурҕаммытын тириэрдэбит.

Ыар аһыгытын тэннэ үллэстэбит.

Педагогическай үлэ бэтэрээнэ, сэри сылларын оҕото, улахан дьиэ кэргэн үтө-мааны ийэлэрэ, эбэлэрэ, хос эбэлэрэ

ПЕТРОВА Светлана Куприяновна

ыарахан ыарыттан олохтон туораабытынан балтыгар Людмила Куприяновна, оҕолоругар, сиэннэригэр, бары аймахтарыгар, чугас дьонугар дириг кутурҕаммытын тириэрдэбит.

Ыар аһыгытын тэннэ үллэстэбит.

Н.С., В.В. Слепцовалар.

Убаастыр, күндүтүк саныыр күтүөпүт үлэ уонна сэри ветерана, Муома улуһун бочуоттаах олохтооҕо

ПЕТРОВ Иван Андреевич

ыарахан ыарыттан олохтон барбытынан кэргэнигэр Прасковья Никитична, оҕолоругар Андрейга, Алексейга, Еленаҕа, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр дириг кутурҕаммытын тириэрдэбит.

Иван Андреевич киһи быһытынан чизинэй, көнө, дьонно-сэргэбэ үтө майгылаах, үтө санаалаах, активнай позициялаах, элбэх кэпсээннээх, наһаа ыалдьымсах, үтө-мааны киһи этэ.

Куруук өйдүү-саныы сылдыахпыт.

Дьокуускайтан М.Д. Николаева,

Борофонтон Т.Д. Иванова,

Нерюнгриттан Н.М. Винокурова,

Хонуутан Т.Д. Королева.

Ытыктыр, эһэбит тэнэ саныыр киһибит, Аҕа дойдуну сэриитин, тыыл үлэ ветерана, Муома оройуонун бочуоттаах олохтооҕо

ПЕТРОВ Иван Андреевич

ыарахан ыалдьан олохтон барбытыгар кэргэнигэр убаастабыллаах Прасковья Никитична, оҕолоругар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр дириг кутурҕаммытын тириэрдэбит.

Ыар аһыгытын тэннэ үллэстэбит.

Иван Андреевич туһунан үтө өйдөбүл сүрэхпитигэр-дууһабытыгар өрүү тыыннаах буолуо.

Муома орто оскуолатын 11 “А” кыл. үөрэнээччилэрэ, төрөппүттэрэ, кыл сал. М.Н. Хабарова.

Аймахтарбытыгар Петровтарга таптыр кэргэнэ, аҕалара, сиэннэригэр эһэлэрэ тыыл, үлэ бэтэрээнэ, сэри кыттыылааҕа, оройуон бочуоттаах олохтооҕо

ПЕТРОВ Иван Андреевич

олохтон барбытынан дириг кутурҕаммытын тириэрдэбит.

Ыа аһыгытын тэннэ үллэстэбит.

Валентина Жиркова, Надежда Иванова.

С прискорбием извещаем, что 31 октября т.г. после болезни ушел из жизни

СОЛОВЬЕВ Николай Алексеевич.

Выражаем глубокие соболезнования жене Надежде Дмитриевне, сыновьям Дьулустану и Алексею, всем родным и близким.

Светлая память.

Родственники.

Ытыктабыллаах тыыл, үлэ ветерана Петрова Прасковья Никитична олоһун аргыһа, Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэри кыттыылааҕа, оҕолоругар, сиэннэригэр күндү аҕалара, эйбэс эһэлэрэ тыыл, үлэ ветерана, Муома оройуонун бочуоттаах олохтооҕо

ПЕТРОВ Иван Андреевич

олохтон барбытыгар дириг кутурҕаммытын тириэрдэбит.

Ыар аһыгытын тэннэ үллэстэбит.

Н.Н. Сукуева, А.Г. Степанова,

Р.П. Былбанаева.

Үөрэх оройуоннаабы управлениета уонна үөрэх үлэһиттэрин идэлээх союзтара оскуола киирихтэрин иннинэби саастаах оҕолорун итиигэ олоһун анаабыт педагогическай үлэ ветерана

ПЕТРОВА Светлана Куприяновна

ыарахан ыалдьан олохтон туораабытыгар оҕолоругар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр дириг кутурҕаммытын тириэрдэбит.

Ыар сүтүккүтүн тэннэ үллэстэбит.

Үөрэх оройуоннаабы управлениета, үөрэх үлэһиттэрин идэлээх союзтара өр сылларга үөрэхтэрин салаатыгар үтө суобастаахтык бухгалтердаабыт

УВАРОВСКАЯ Феодосия Егоровна

ыарахан ыалдьан олохтон туораабытыгар кыһыгыгар, күтүөтүгэр, сиэннэригэр, бары аймахтарыгар дириг кутурҕаммытын тириэрдэбит.

Ыар аһыгытын тэннэ үллэстэбит.

Ытыктыр, убаастыр күтүөпүт сэри, тыыл, үлэ бэтэрээнэ, Муома оройуонун бочуоттаах олохтооҕо

ПЕТРОВ

Иван Андреевич

ыарахан ыалдьан олохтон туораабытыгар күндү эдьий битигэр Прасковья Никитична, оҕолоругар Андрейга, Алексейга, Еленаҕа, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр дириг кутурҕаммытын тириэрдэбит.

Ыар аһыгытын тэннэ үллэстэбит.

Күтүөпүт Иван Андреевич туһунан өрүү өйдүү-саныы сылдыахпыт.

Александр, Георгий, Елизавета Борисовтар.

Убаастыр, ытыктыр оройуон үөрэбин салаатын кииннэммит бухгалтериятыгар бииргэ үлэлэбит коллегабыт үлэ бэтэрээнэ

УВАРОВСКАЯ

Феодосия Егоровна

ыарахан ыарыттан күн сириттэн күрэммитинэн кыһыгыгар Ольга Евсеевна, күтүөтүгэр Петр Христофоровичка, сиэннэригэр, бары аймахтарыгар дириг кутурҕаммытын биллэрэбит.

Эһиги ыар сүтүккүтүн тэннэ үллэстэбит.

Бухгалтердар А.Е. Слепцова, Н.А.

Никулина, Н.М. Старкова, Е.И.

Соромова, Е.Е. Бурнашева, чугас

ыаллыы олоһун И.П. Егорова.

Бииргэ үөрэммит дьүөгэ битигэр Терешкина Елена Ивановна таптыр ийэтэ, оҕолоругар эбэлэрэ педагогическай үлэ ветерана

ПЕТРОВА Светлана Куприяновна

ыарахан ыалдьан олохтон туораабытыгар дириг кутурҕаммытын тириэрдэбит.

Ыар сүтүккүтүн тэннэ үллэстэбит.

Муома орто оскуолатын 1992 с.

бүтэрбиттэр.

Тэрийээчи: СӨ
Бырабытталыстыбата,
"Сахабэчээт" СӨ Судаарыс-
тыбаннай автономнай тэрилтэтэ.
Таһаараччы: "Сахабэчээт" СӨ
Судаарыстыбаннай автономнай
тэрилтэтэ.
677000, Дьокуускай к.
Орджоникидзе уул., 31 №-р, 124 каб.,
тел./факс: 8(4112)343917.
e-mail: sakhapechat@mail.ru
Генеральнай дириэктэр
Н. М. Стручкова.

Сибээс эйгэтин информационнай
технология уонна маассабай
коммуникация наһарун
федеральнай структуратын Саха
сиринээби бырабыланынатын
20.06.2019 с. бэриллинбит
сидиэтэлистибэтин
ПИ № ТУ 14-00520

Кылаабынай редактор
М. П. СТАРКОВА.

Хаһыат нэдиэлэбэ иккитэ таһар.
Редакция киирибит суруктар
төнүбэттэр.

Матырыйаалга ахтылар чахчылар иһин
эпиэтинэн сурук ааптара сүгэр.

Ааптар суругар этиллэр санаа
хаһыат тутуһар хайысхатыннан
атын буолуон сөп.

Быллриилэр, рекламалар
ис хоһоонноругар эпиэтинэн
туһаах киһи сүгэр.
® Реклама быһытынан бэчээттэнэр.

Хаһыат 88 №-гэр 16 ч. илин баттанна,
17 ч. график быһытынан бэчээкэ бэриллиннэ.
Компьютернай талыһа, верстка оройуоннаабы
«Индибир уоттара» хаһыат редакциянай-
полиграфическай комплекскка оһоһулан
бэчээттэннэ.
Редакция, типография, таһаараччы аадырыһа:
Муома улуһа, Хонуу сэл., кап. Елкин уул. 4 №-р.
Кээмэйэ 1 усул. бөч. л. Тиража 360.
Сыһанат дуоһабыт быһытынан.
Телефоннота: 8(4115)2-10-21.
Электроннай почта: indigir-uottara@yandex.ru